

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 26-09-2023

Zaaknummer : 1211059
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden/S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Plan van aanpak GALA: Samen werken aan een gezond en actief Heemstede

Kernboodschap

Met GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) worden gemeenten gestimuleerd een samenhangende, preventieve aanpak op het gebied van gezondheid, sport & bewegen en sociale basis te ontwikkelen. Het doel is een gezonde generatie in 2040. Aan GALA is rijkssubsidie verbonden met een looptijd van vier jaar. Voor 2023 zijn de middelen (na aanvraag) toegekend. Om de middelen voor de jaren 2024, 2025 en 2026 toegekend te krijgen moet een plan van aanpak uiterlijk 30 september 2023 worden ingediend bij de VNG. Het college stemt in met het plan van aanpak GALA. Het is een plan op hoofdlijnen en biedt daarmee ruimte om de komende jaren het Heemstedse preventieve beleid op de GALA thema's uit te voeren.

Besluit B&W

1. In te stemmen met het plan van aanpak GALA: Samen werken aan een gezond en actief Heemstede;
2. Het plan van aanpak ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving (C-stuk).

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Regeling van de Minister voor Langdurige Zorg en Sport van 6 februari 2023, kenmerk 3507504-1043050-PG, houdende een specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026.

Bevoegdheden

In artikel 6.3 van de regeling is opgenomen dat de specifieke uitkering voor de jaren 2024-2026 beschikbaar wordt gesteld als er een plan is ingediend (dat aan de voorwaarden van de regeling voldoet) dat is ondertekend door ten minste één wethouder.

Bestuurlijke achtergrond

Begin dit jaar hebben de rijksoverheid, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG), de koepel van GGD's en zorgverzekeraars afspraken gemaakt over de versterking van het preventief gezondheidsbeleid. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Gezond en Actief Leven Akkoord (hierna: GALA). Omdat de vraag naar zorg in Nederland groeit, de zorgkosten stijgen en het aantal mensen dat werkzaam is in de zorg daalt, is preventie meer dan ooit noodzakelijk.

Met GALA worden gemeenten gestimuleerd een samenhangende, lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport & bewegen en sociale basis te ontwikkelen. Aan GALA is rijkssubsidie verbonden met een looptijd van vier jaar. Voor 2023 zijn de middelen (na aanvraag) toegekend. Om de middelen voor de jaren 2024, 2025 en 2026 toegekend te krijgen moet een plan van aanpak **uiterlijk 30 september 2023** worden ingediend bij de VNG.

Motivering

Het plan van aanpak met daarin de doelen, acties en resultaten heeft als basis bestaande beleidsnotities en uitgangspunten. Omdat de focus ligt op het bereiken van een gezonde generatie in 2040 zijn deze uitgangspunten verder verscherpt. De volgende beleidsplannen en ontwikkelingen zijn, daar waar ze het preventiebeleid raken, in het plan van aanpak voor GALA verwerkt:

- Regionale gezondheidsnota;
- Beleidsplan sociaal domein;
- Lokaal preventieakkoord;
- Plan van aanpak tegen eenzaamheid;
- Jeugdakkoord;
- Inclusieakkoord.

In de regeling zijn de voorwaarden waaraan het plan wordt getoetst opgenomen. Een van de voorwaarden is dat per thema uit GALA doelen, resultaten en acties worden vermeld. In het plan komen daarom de volgende (verplichte) thema's aan bod:

- Sport en bewegen
- Mentale gezondheid
- Aanpak overgewicht
- Valpreventie
- Versterken sociale basis
- Mantelzorg
- 1 tegen eenzaamheid

- Welzijn op recept
- Leefomgeving
- Kansrijke start
- Opgroeien in een kansrijke omgeving & vroegsignalering alcoholproblematiek

Om verbinding tussen de thema's te creëren en focus te geven aan onze inspanningen hebben we de thema's gekoppeld aan drie uitdagingen voor Heemstede. De keuze voor deze uitdagingen is gebaseerd op demografische cijfers, resultaten uit gezondheidsonderzoeken van de GGD Kennemerland en bestaande beleidsanalyses. De drie uitdagingen zijn: vitaal oud worden, actief verenigingsleven en gezond opgroeien.

A. Vitaal oud worden	B. Actief verenigingsleven	C. Gezond opgroeien
<ul style="list-style-type: none"> • Sport en bewegen • Mentale gezondheid • Aanpak overgewicht • Valpreventie • Versterken sociale basis • Mantelzorg • 1 tegen eenzaamheid • Welzijn op recept • Leefomgeving • Gezondheidsachterstanden 	<ul style="list-style-type: none"> • Sport en bewegen • Versterken sociale basis 	<ul style="list-style-type: none"> • Sport en bewegen • Mentale gezondheid • Leefomgeving • Gezondheidsachterstanden • Kansrijke start • OKO&vroegsignalering alcoholproblematiek

Argumenten

- Het voorliggende plan is volgens de voorwaarden uit de regeling opgesteld in de verwachting dat het wordt goedgekeurd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Het is een plan op hoofdlijnen en biedt daarmee ruimte om de komende jaren het Heemstedse preventieve beleid op de GALA thema's uit te voeren.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Het plan van aanpak moest in korte tijd ontwikkeld worden waardoor het niet mogelijk is geweest met alle partners die betrokken zijn bij de thema's te overleggen. Dit geldt ook voor de betrokkenheid van inwoners. Bij de uitwerking en de uitvoering zullen we onze partners, de klankbordgroep WMO en de inwoners nadrukkelijk betrekken.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

In het plan is voor 2023 een overzicht van de uitgaven opgenomen. De uitgaven blijven binnen de middelen die beschikbaar zijn gesteld. Jaarlijks dient de besteding van de middelen via een aparte verantwoording (SiSa) richting het rijk te worden verantwoord. 20% van de middelen uit 2023 mag worden uitgegeven in 2024. Dit geldt niet voor de volgende jaren.

Samenwerking en communicatie

Preventie, bewustwording en voorlichting zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Bij bijna elk thema is communicatie en betrokkenheid van de doelgroep dan ook van groot belang voor het bereiken van de doelen en resultaten. Voor de uitvoering van het plan zal een communicatieplan worden opgesteld met per thema een nadere uitwerking die inzoomt op lokale en regionale acties.

Planning/uitvoering

Het plan van aanpak moet uiterlijk 30 september a.s. worden voorgelegd aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG). Als het plan niet aan de voorwaarden voldoet, is er nog twee weken tijd om het plan aan te passen. Zonder positief advies van de VNG kan het plan niet worden ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Indiening van het plan bij het ministerie kan tot 31 oktober.

Bijlage(n)

Plan van aanpak GALA: Samen werken aan een gezond en actief Heemstede.